

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК
УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ

Державний вищий навчальний заклад
“Українська академія банківської справи
Національного банку України”

Препринт серії № UABS CP/2014/006

Кісуркіна В.М.
студент групи МП-21 V курсу юридичного факультету

**ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ
ЕЛЕМЕНТІВ ПОДАТКУ В УКРАЇНІ**

Державний вищий навчальний заклад
«Українська академія банківської справи Національного банку
України»
Юридичний факультет
Кафедра цивільно-правових дисциплін та банківського права

Пояснювальна записка

до дипломної роботи

освітньо-кваліфікаційний рівень «магістр»

**на тему: ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ ПОДАТКУ В
УКРАЇНІ**

Виконала: студентка 6 курсу, групи МП-
21
спеціальності 8.03040101
«Правознавство»
Кісуркіна В.М.

Керівник: д.ю.н, професор Чернадчук
В.Д.

Рецензент: д.ю.н, професор Лук'янець
Д.М.

Суми – 2014 рік

**Державний вищий навчальний заклад
«Українська академія банківської справи НБУ»**

Факультет юридичний
Кафедра цивільно-правових
дисциплін та банківського права
Освітньо-кваліфікаційний рівень
«магістр» Спеціальність 8.03040101
«Правознавство»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
цивільно-правових
дисциплін та
банківського права

«__» _____ 20__ р.

ЗАВДАННЯ
НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи:

керівник роботи

_____ (прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом вищого навчального закладу від «__» _____ 20__ р. №__

2. Строк подання студентом роботи

3. Вихідні дані до роботи:

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

5. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка

Студент

(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи

(підпис) (прізвище та ініціали)

Постановка проблеми. Система оподаткування є однією з основних ознак держави, оскільки податки є головним джерелом поповнення бюджету держави, а тому можна з впевненістю говорити про те, що правильна побудова системи оподаткування є рішучим кроком до становлення демократичної, соціальної правової держави. Неможливо говорити про правильну побудову системи оподаткування в країні, де ведуться дискусії щодо розуміння головної категорії оподаткування, а саме стосовно визначення поняття «податок». Раніше ми не мали взагалі законодавчої дефініції саме «податку», законодавець взагалі не розрізняв такі обов'язкові платежі як податок і збір, з прийняттям Податкового кодексу нормативно закріплене поняття з'явилося, але дискусії щодо його точності ведуться досі. Не закріплена на законодавчому рівні і структура податку, ведеться ряд дискусій взагалі щодо доцільності деяких елементів. У випадку, коли немає одностайного розуміння таких основних понять, не можливо говорити про нормальне функціонування податкової системи.

Актуальність обраної теми. Відповідно до ст 1 Конституції Україна є суверенна і незалежна, демократична, соціальна, правова держава, але ні світова спільнота, ні власні громадяни не визнають її за таку. Звісно, що ця проблема не вирішується одним днем і до бажаного результату далека дорога в декілька років, а може, і десятків років, але першим кроком, на нашу думку, є побудова ефективної податкової системи. А як вже зазначалося, правильна побудова та нормальне функціонування податкової системи неможливе без однозначного розуміння на законодавчому рівні базового категоріального апарату у цій сфері. Особливо актуальним це питання є в розрізі прийняття Податкового кодексу України, оскільки з'явився ряд нових дефініцій.

Приймаючи Податковий кодекс, законодавець ставив собі за мету кодифікацію податкового законодавства та удосконалення існуючих норм. В розрізі нашої теми є позитивні зрушення, але залишилось ряд невирішених проблем. Зокрема, саме прийняття Податкового кодексу є вже плюсом, оскільки наявність єдиного нормативно-правового акту у цій сфері є необхідним. Прийняття кодексу було проблемним, викликало масу протестів, його сучасне застосування також буває проблематичним, оскільки норми кодексу суперечать одна одній, або ж нормам інших нормативно-правових актів. Принципи оподаткування є основними засадами, на яких будується система, в основному в Податковому кодексі вони продубльовані із Закону України «Про систему оподаткування», але сам зміст кодексу вже протирічить задекларованим в ньому ж принципам.

Такі протиріччя завжди є негативним явищем, але особливо важливим є побудова єдиного основного категоріального апарату податкової системи, а на нашу думку, основу складає саме поняття «податок» та його елементи, адже одностайне розуміння цих понять дозволить однакового тлумачити Особливу частину кодексу людям, які

професійно займаються цими питаннями, а також пересічним громадянам дозволить самостійно визначати елементи податку, обраховувати суми подаку, визначати терміни їх сплати тощо.

Стан нормативного регулювання. На сучасному етапі питання елементів податку регулюються виключно Податковим кодексом України, прийнятим 2 грудня 2010 року, зокрема його Загальною частиною, що в порівнянні зі станом речей до прийняття Кодексу є позитивною тенденцією, оскільки діяло декілька законів, які по-різному трактували певні поняття. Але поряд з цим ми не маємо можливості сказати, що вказане питання є достатньо врегульованим, оскільки іноді розуміння законодавця елементів податку суперечить теоретичному підґрунтю, напрацьованому роками, та досвіду зарубіжних країн, правильність розуміння яких доказана високим ступенем економічного розвитку та рівнем життя населення.

Ступінь розробленості теми. Основу для теоретичних висновків та аналізу питання співвідношення категорій «податок» та «збір», а також елементів податку дали праці таких вчених-юристів, як Ю.А.Ровинський, Н.І.Хімічева, С.Д. Ципкін, С.С. Алексеев, Д.А. Керімов, А.М. Колодій, Н.І. Матузов, О.Ф. Скакун. Серед українських вчених найбільш вагомими є доробки таких науковців, як І. Бабін, Л.К. Воронова, Я.В. Греца, М.П. Кучерявенко, Н.Ю. Пришва, В.Б. Авер'янов, О.Ф. Андрійко, О.М. Бандурка, Ю.П. Битяк, І.П. Голосніченко, В.М. Горшенев, Є.В. Додін, М. Ославський, Р.А. Калюжний, А.М. Соколовська, В.Д. Чернадчук, М.М. Фільо, В.І. Ярема та ін.

Також зазначене питання не залишилося поза увагою російських та інших зарубіжних науковців: В.Л. Андрущенко, П.П. Гаврилко, К.В. Жидецька, Ю.В. Касперович, Н.М. Коломійчук, М.О. Куц, В.М. Мельник, В.П. Нагребельного, П.В. Мельник, Ю.І. Турянський., И.А. Цисарь, О.А.Швагер, С. В. Юшко, Ф.О. Ярошенко.

Мета дипломної роботи полягає у комплексному дослідженні поняття «податок» як основної категорії податкового права; його співвідношення з суміжними поняттями, аналізі основних ознак та функцій податку, його структури, розкритті правової конструкції податку та докладній характеристиці кожного його елементів; вивчення і узагальнення досвіду зарубіжних країн щодо законодавчого закріплення елементів податку для удосконалення теоретичної бази, дослідженні основних та додаткових елементів податку.

Відповідно до вказаної мети дипломної роботи поставлено наступні **завдання:**

- розглянути наукові погляди щодо елементів податку;
- проаналізувати визначення поняття «податок» та його співвідношення з іншими суміжними поняттями;
- охарактеризувати основні ознаки та функції податку;
- дослідити структуру податку;

- розкрити основних та додаткових елементів податку та виявити проблеми їх законодавчого закріплення;
- проаналізувати стан охорони праці та безпеки життєдіяльності в установі;
- виробити конкретні пропозиції і рекомендації щодо удосконалення правового регулювання елементів податку в Україні.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, що виникають у зв'язку із встановленням, нарахуванням, перерахуванням податків, контролю за їх справлянням.

Предметом дослідження є норми права, що визначають структуру податків та визначають кожний із елементів, а також відповідна правозастосовча практика.

Методи дослідження. Методологічною основою дипломного дослідження стали сучасні загальнонаукові та спеціальні методи наукового пізнання, застосування яких дозволило всебічно дослідити об'єкт дослідження. Серед загальнонаукових методів, що застосовувалися у ході дослідження слід виділити такі, як метод діалектичної логіки – для розкриття структури побудови податку, зокрема механізму поділу його елементів на основні і додаткові; формально-логічний метод – для визначення основних понять юридичних конструкцій, правових засад побудови податкової системи; соціологічний метод – при з'ясуванні ситуації, яка склалася із встановленням податкових пільг, а також аналізі динаміки втрат надходжень державного та місцевих бюджетів у зв'язку з наданням пільг; порівняльно-правовий метод – при аналізі та співвідношенні вітчизняного та зарубіжного досвіду визначення елементів податку, а також при порівнянні підходів законодавця до визначення конструкції податку в Податковому Кодексі України та в нормативно-правових актах, що діяли раніше; системно-функціональний метод – як засіб з'ясування місця кожного з елементів податку в податковій системі. При систематизації наукових поглядів щодо призначення податку, його сутності, змісту, ознак та функцій використовується принцип об'єктивності.

Ступінь вирішення проблеми в дослідженні та практичне значення одержаних результатів полягає у тому, що на підставі аналізу нормативно-правових актів та наукових юридичних джерел з'ясовано юридичну природу податку як обов'язкового платежу, з'ясовано основні підходи до його визначення, докладно проаналізовано структуру податку та кожний із його елементів. Висновки та концептуальні підходи, що викладені у даному дослідженні, дали можливість виявити прогалини у правовому полі, розробити і запропонувати напрямки вдосконалення чинного податкового законодавства України.

Матеріали дипломного дослідження також мають практичне значення, оскільки в роботі проведено аналіз втрат бюджету від надання податкових пільг, як в часовому просторі, так і в розрізі певних видів податку, що дозволило прийти до висновку, що певні елементи податку

суперечать його функціям і призначенню, а тому мають бути скасовані. Положення, висновки та пропозиції, що містяться в роботі, становлять певний внесок у розвиток напряму науки податкового права і можуть бути використані для подальшої розробки правових проблем правого регулювання елементів податку в Україні.

Апробація результатів дипломної роботи. Основні результати, положення та висновки проведеного дослідження в межах дипломної роботи були оприлюднені на XVI всеукраїнської науково-практичної конференції студентів "Проблеми та перспективи розвитку банківської системи України: погляд у майбутнє" (14 березня 2014 р.). - доповідь на тему «Податкова пільга як додатковий елемент податку: теоретико-прикладні аспекти» та на Міжнародній науково-практичній конференції: «Право і держава сучасної України: проблеми розвитку та взаємодії», м. Київ, 8-9 листопада 2013 р. доповідь «Щодо дотримання принципу стабільності в податковому законодавстві України».

Обсяг і структура дипломної роботи обумовлені метою та завданнями дослідження. Робота складається зі Вступу, чотирьох розділів, які поєднують вісім підрозділів, Висновків, Списку використаних джерел (всього 79 найменувань на восьми сторінках) та трьох Додатків. Загальний обсяг дипломної роботи становить 113 сторінок.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

У першому розділі «**Загальна характеристика податку та його елементів**» проведено аналіз поняття «податок» як основної категорії податкового права, зокрема у першому підрозділі «Податок як правова категорія» розглядається еволюція законодавчого закріплення поняття «податок», його співвідношення із іншими суміжними поняттями, такими як «обов'язковий платіж» та «збір», визначаються спільні та відмінні риси вказаних понять, також проводиться аналіз ознак та функцій податку. У другому підрозділі «Структура податку» проаналізовано обґрунтованість поділу елементів податку на основні і додаткові, проводиться короткий аналіз елементів та проблем їх законодавчого закріплення і сучасний стан нормативного регулювання. У третьому підрозділі «Визначення елементів податку у законодавстві зарубіжних країн» здійснюється аналіз досвіду зарубіжних країн щодо визначення та законодавчого закріплення елементів податку, виділяються елементи, що визначаються більшістю країн та проводиться їх детальна характеристика з посиланням на конкретну країну, де вказаний елемент визначається.

У другому розділі «**Правові засади визначення елементів податку в Україні**» здійснюється детальний аналіз кожного з елементів податку, зокрема у першому підрозділі «Основні елементи податку» проводиться характеристика таких елементів, як платник податку, об'єкт оподаткування та ставка податку. Автор проводить аналіз наукових дефініцій платника податку та його законодавче визначення, на основі проведеного аналізу

обирається найбільш вдале визначення, також проводиться характеристика прав та обов'язків платника податків і аналіз принципів визначення резиденства. У цьому ж підрозділі автором розглядаються підходи щодо визначення об'єкта оподаткування та здійснюється виокремлення об'єктів, які найбільш часто є підставою справляння податку чи збору, та їх загальна характеристика, зокрема таких понять як: «майно», «дохід», «прибуток». Також автором проводиться аналіз визначення поняття «ставка податку», його співвідношення з такими близькими за змістом поняттями як «податковий тиск» та «податкова межа». У другому підрозділі «Додаткові елементи податку» проводиться характеристика таких елементів як база оподаткування; порядок обчислення податку; податковий період; строк та порядок сплати податку; строк та порядок подання звітності про обчислення і сплату податку та податкові пільги. Здійснюється аналіз поняття «база оподаткування» та його співвідношення з суміжними поняттями «одиниця оподаткування» та «масштаб оподаткування», проводиться характеристика порядку обчислення податку, основних способів його обчислення, досліджуються поняття «податковий період» та «строк сплати податку», аналізуються особливості обліку платників податку та подання ними звітності про сплату податків. Окрема увага приділяється визначення податкових пільг та порядку їх надання окремим групам платників.

У третьому розділі **«Напрямки вдосконалення податкового законодавства України»** проводиться аналіз втрат державного та місцевих бюджетів від надання податкових пільг як в розрізі окремо взятих податків, так і в часі, що дає змогу прийти до думки, що податкові пільги в Україні надаються необґрунтовано економічно. Також досліджуються особливості законодавчого закріплення обов'язків платника податків, вказуються його недоліки. Також проводиться аналіз законодавства на предмет відповідності основним засадам оподаткування, зокрема принципу стабільності.

У четвертому розділі **«Правові аспекти охорони праці та безпеки в надзвичайних ситуаціях»** здійснюється аналіз законодавчих вимог до організації охорони праці на підприємстві, до санітарно-гігієнічних умов праці офісних працівників та відповідність умов праці, створених на ТОВ «СЕРВІС ГРУПП», який є платником податків відповідно до законодавства України, вимогам законодавства.

Висновки. У дипломній роботі проаналізовано податкове законодавство та наукові погляди, що дозволило виявити існуючі проблеми правового регулювання елементів податку в Україні та запропонувати напрями їх вирішення, а також сформулювати низку положень, які матимуть значення для практики застосування податкового законодавства.

У дипломній роботі з'ясовано співвідношення поняття «потаток» з іншими суміжними поняттями, зокрема виявлено, що всю систему платежів можна поділити на податки і платежі податкового характеру. До

першої групи належать саме податки, а друга група складається із зборів і обов'язкових податкових платежів. Зачасту як синоніми вживаються вище названі поняття: податок, збір, обов'язковий платіж. Але поняття обов'язкового платежу є родовим і охоплює всю сукупність податків і зборів, при цьому треба враховувати, що мова йде тільки про обов'язкові платежі податкового характеру, оскільки штрафи та інші види стягнень теж мають обов'язковий, але не податковий характер. В широкому розумінні обов'язкові платежі податкового характеру й становлять податкову систему. Тоді як податки і збори є лише видовими категоріями. У цілому ж обов'язкові платежі включають в себе: податки, збори, податкові платежі. Звісно, є схожість між податком і збором, адже вони належать до групи обов'язкових платежів, але вони мають і чіткі розходження, зокрема збір відрізняється від податків: за значенням; за метою; за обставинами; за характером обов'язку; за відплатністю; за періодичністю.

У роботі охарактеризовані функції податків, зокрема їх можна згрупувати в два блоки: основні та додаткові. Група основних функцій включає сутнісну функцію податку (фіскальну) і дві загальнофінансові (регулюючу та контрольну). Саме на базі цих функцій будується податковий механізм, і, діючи спільно, вони утворюють цілісний комплекс. Додаткові функції деталізують головні цілі, реалізовані через підсистему основних функцій.

У дипломній роботі ми прийшли висновку, що при розгляді елементів податку слід керуватися положеннями Податкового кодексу України, в ст. 7 якого визначено, що під час встановлення податку обов'язково визначаються такі елементи: платники податку; об'єкт оподаткування; база оподаткування; ставка податку; порядок обчислення податку; податковий період; строк та порядок сплати податку; строк та порядок подання звітності про обчислення і сплату податку, податкові пільги. Правовий режим конкретного податку припускає об'єктивне сполучення елементів, що становлять правовий механізм податку. Серед них можна виділити як обов'язкові, так і факультативні. Обов'язкові елементи правового механізму податку включають групу основних і додаткових. Основні елементи визначають фундаментальні, сутнісні характеристики податку, які формують основне уявлення про зміст податкового механізму. Виходячи із цього, у групу основних елементів правового механізму податку необхідно віднести: а) платника податку; б) об'єкт оподаткування; в) ставку податку.

Додаткові елементи правового механізму податку деталізують специфіку конкретного платежу, створюють завершену й повну систему податкового механізму, забезпечують логічний і раціональний режим його закріплення. Залежно від характеру деталізації додаткові елементи можна розділити на: а) додаткові елементи правового механізму податку, що деталізують основні або пов'язані з ними (база оподаткування, поняття, залежні або опосередковано пов'язані з об'єктом оподаткування); б)

додаткові елементи правового механізму податку, що мають самостійне значення (податкові пільги, порядок обчислення податку; податковий період; строк та порядок сплати податку; строк та порядок подання звітності про обчислення і сплату податку). Отже, як додаткові елементи правового механізму податку можна виділити: базу оподаткування, податкові пільги, порядок обчислення податку; податковий період; строк та порядок сплати податку; строк та порядок подання звітності про обчислення і сплату податку.

У роботі проаналізовані підходи зарубіжних країн до визначення та закріплення елементів податку, що дало можливість стверджувати, що кожен податок містить такі елементи: суб'єкт (платник), об'єкт оподаткування, джерело сплати, одиницю оподаткування, податкову ставку та квоту, пільги та податковий оклад.

У роботі також охарактеризовано кожен елемент податку, зокрема:

1. Розглянувши ряд наукових дефініцій поняття «платник податку», ми прийшли висновку, що найбільш вдалим є наступне визначення: платниками податку визначаються особи, які мають, одержують (передають) об'єкти оподаткування або здійснюють діяльність, що є об'єктом оподаткування, і на які покладений податковим законодавством обов'язок по сплаті податків.

2. Поняття «об'єкт оподаткування» передбачає два підходи: правовий і законодавчий. Як правова категорія об'єкт оподаткування являє собою родове визначення об'єкта (доходи чи їхня частина; майно; вартість тощо), з яким пов'язане виникнення обов'язку платника податків сплатити податок. У більш вузькому значенні (яке в основному закріплюється в законодавчих актах) об'єкти оподаткування можна визначити як видові форми родового поняття об'єкта оподаткування (доходи фізичних осіб; майно юридичних осіб тощо), що і закріплюються спеціальними податковими законодавчими актами. Ст. 22 ПК України об'єкт оподаткування визначається як відкритий перелік об'єктів, які породжують виникнення податкового обов'язку у платника. Об'єктом оподаткування можуть бути майно, товари, дохід (прибуток) або його частина, обороти із реалізації товарів (робіт, послуг), операції з постачання товарів (робіт, послуг) та інші об'єкти, визначені податковим законодавством.

3. Ставка податку являє собою податкові нарахування на одиницю виміру податкової бази. Аналізуючи поняття ставки оподаткування, необхідно враховувати, що цей елемент правового механізму податку близький до проблеми податкового тиску й встановлення податкової межі. Саме встановлення граничного розміру ставки оподаткування може створити підстави для закріплення певної межі в податковому тиску, при якому зберігаються стимули для господарської активності платників податків.

4. Basis оподаткування є конкретна (кількісна, фізична чи інша) характеристика певного об'єкта оподаткування. Для визначення суми

податку, яку необхідно перерахувати в бюджет, об'єкта оподаткування недостатньо. Для цього необхідно скоригувати відповідно до законодавства кількісні характеристики об'єкта оподаткування. На підставі цього податкова база істотно відрізнятиметься від кількісних ознак самого об'єкта оподаткування. Вона за своїм змістом є об'єктом оподаткування, скоригованим і підготовленим до застосування податкової ставки, нарахування суми податку, що підлягає сплаті до бюджету. Податкова база необхідна саме для нарахування податку, але вона не є безпосередньо обставиною, що породжує обов'язок сплатити податок, тобто об'єктом оподаткування. Необхідно мати на увазі, що застосувати податкову базу до багатьох видів майнових податків досить складно, тому що їх важко виразити в яких-небудь одиницях. У цьому випадку використовується одиниця оподаткування - конкретна специфічна характеристика предмета оподаткування, до якої застосовується ставка податку. У деяких випадках характеристика одиниці оподаткування зводиться до системи її виміру: вартості, площі, потужності, обсягу, що характеризуються як певна кількісна міра предмета оподаткування.

5. Обчислення податку проходить кілька стадій: 1) визначення об'єкта оподаткування; 2) визначення бази оподаткування; 3) вибір ставки податку; 4) застосування податкових пільг; 5) розрахунок суми податку.

6. Податковим періодом є період (календарний рік або інший строк), протягом і після закінчення якого визначається податкова база й обчислюється сума податку, що підлягає сплаті платником податків. На підставі податкового періоду й особливостей його застосування забезпечується періодичне надходження податків у бюджету за підсумками фактичної діяльності платника в податковому періоді.

7. Строком сплати податку визнається період часу, що починається з моменту виникнення податкового обов'язку платника податків і закінчується моментом закінчення строку сплати податку. Податки, які сплачуються протягом певного строку, встановлених календарною датою. Їх можна розділити на: а) декадні податки - сплачуються один раз на десять днів; б) щомісячні податки - сплачуються один раз на місяць; в) щоквартальні податки - сплачуються один раз на квартал; г) піврічні податки - сплачуються один раз у півроку; д) щорічні податки - сплачуються один раз на рік.

8. Порядок сплати податку — це способи внесення платником податку або податковим агентом суми податку до відповідного бюджету. Нині податки та збори сплачуються в грошовій формі - готівкою чи у безготівковій формі. У більшості випадків сплата податків провадиться в національній валюті України (гривнях) із застосуванням безготівкової форми розрахунків, шляхом перерахування коштів з розрахункового рахунку платника на відповідний бюджетний рахунок.

9. Облік платників податків в органах державної податкової служби ведеться за податковими номерами. Податковим номером платника податків є: ідентифікаційний код Єдиного державного реєстру підприємств

і організацій України (далі - ЄДРПОУ) для платників податків, які включаються до такого реєстру (юридичні особи та відокремлені підрозділи юридичних осіб - резидентів та нерезидентів); реєстраційний номер облікової картки платника податків - фізичної особи, крім осіб, які через свої релігійні переконання відмовились від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний орган державної податкової служби і мають відповідну відмітку у паспорті.

10. Податковою пільгою визнається звільнення платника податків від нарахування і сплати податку чи сплата ним податку в меншому розмірі за наявності підстав, визначених законодавством України. Законодавство про оподаткування, закладаючи основи надання податкових пільг, в якості пільгових суб'єктів виділяє категорії платників, а не окремих юридичних чи фізичних осіб, тобто виділяє певну однорідну групу платників податків, що характеризуються конкретною ознакою, на підставі якої і формується пільговий податковий режим.

В роботі були проаналізовані втрати бюджету від надання податкових пільг, в результаті чого автор прийшов до висновку, що абсолютна більшість пільг припадає на два з чотирьох фіскально значущих податків: це податок на прибуток підприємств і ПДВ. Втрати бюджету, обсяги та кількість пільг щодо податку на доходи фізичних осіб і акцизні податки є на порядок меншими. Здебільшого пільгами стосовно цих податків можна знехтувати, оскільки їх кількість є незначною та втрати бюджету несуттєві. Для того щоб податкові пільги не перетворювалися в необґрунтовані податкові витрати, вбачаємо за доцільне вжити таких заходів:

- переглянути перелік і кількість податкових пільг, скасувати неефективні, які призводять до значних втрат бюджету (зокрема це стосується пільг з ПДВ та податку на прибуток);
- створити дієву систему нагляду за податковими витратами з метою дослідження їх впливу на окремі галузі господарства;
- забезпечити ефективну систему контролю за цільовим використанням соціальних пільг;
- передбачити відповідальність керівників підприємств і установ за нецільове використання податкових пільг;
- відновити надання територіальних податкових пільг для стимулювання ділової активності в депресивних регіонах країни.

На прикладі двох законів: Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо призначення та індексації пенсії» та Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо сплати екологічного податку за утилізацію знятих з експлуатації транспортних засобів та вдосконалення деяких податкових норм», які набули чинності 1 липня та 1 вересня відповідно ми переконалися, що законодавець порушив принцип стабільності, та не чекаючи початку нового бюджетного року

суттєво погіршив фінансовий стан платників податків. Тому можна з упевненістю говорити, що основні засади податкового законодавства у нас є та офіційно задекларовані, але законодавець не рахується з ними, шукаючи нових джерел поповнення бюджету.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ:

1. Кісуркіна В.М. Податкова пільга як додатковий елемент податку: теоретико-прикладні аспекти // Проблеми та перспективи розвитку банківської системи України: погляд у майбутнє [Текст]: Молодіжний науковий вісник Української академії банківської справи НБУ . – Спеціальний випуск: за матеріалами XVI всеукраїнської науково-практичної конференції студентів "Проблеми та перспективи розвитку банківської системи України: погляд у майбутнє" (14 березня 2014 р.). – Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2013. – С. 664-668.
2. Кісуркіна В.М. Щодо дотримання принципу стабільності у податковому законодавстві України / В.М. Кісуркіна // «Право і держава сучасної України: проблеми розвитку та взаємодії»: Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 8-9 листопада 2013 р. – К.: Центр правових наукових досліджень, 2013. – С. 82-84

АНОТАЦІЯ

Кісуркіна В.М. Правове регулювання елементів податку в Україні.

Дипломна робота на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня магістр за спеціальністю 8.03040101 – Правознавство. - Державний вищий навчальний заклад «Українська академія банківської справи Національного банку України», м. Суми, 2014.

У дипломній роботі розглянуті наукові погляди щодо елементів податку, здійснений комплексний аналіз визначення поняття «податок» та його співвідношення з іншими суміжними поняттями, охарактеризовано основні ознаки та функції податку, його структура, розкрито зміст основних та додаткових елементів податку, виявлено проблеми їх законодавчого закріплення та запропоновано шлях вирішення зазначених проблем, вироблено конкретні пропозиції і рекомендації щодо удосконалення правового регулювання елементів податку в Україні.

Ключові слова: податок, платник податку, ставка податку, об'єкт оподаткування, податковий період, строк сплати податку, податкові пільги.

АННОТАЦИЯ

Кисуркина В.М. Правовое регулирование элементов налога в Украине

Дипломная работа на соискание образовательно-квалификационного уровня магистр по специальности 8.03040101 - Правоведение. - Государственное высшее учебное заведение « Украинская академия банковского дела Национального банка Украины », г. Сумы , 2014.

В дипломной работе рассмотрены научные взгляды относительно элементов налога , осуществлен комплексный анализ определения понятия «налог » и его соотношение с другими смежными понятиями , охарактеризованы основные признаки и функции налога , его структура , раскрыто содержание основных и дополнительных элементов налога , выявлены проблемы их законодательного закрепления и предложено путь решения указанных проблем, выработаны конкретные предложения и рекомендации по совершенствованию правового регулирования элементов налога в Украине. В работе проведен анализ потерь бюджета от предоставления налоговых льгот, как во временном пространстве, так и в разрезе определенных видов налога, что позволило прийти к выводу, что определенные элементы налога противоречат его функциям и назначению, а потому должны быть отменены.

Ключевые слова: налог , налогоплательщик , ставка налога , объект налогообложения , налоговый период , срок уплаты налога , налоговые льготы.

ABSTRACT

Vira Kisurkina. Rights items tax in Ukraine.

Master thesis on education and qualification of Master specialty 8.03040101 - Jurisprudence. -State Higher Educational Institution " Ukrainian Academy of Banking of the National Bank of Ukraine » Sumy, 2014.

In a research paper reviewed scientific views on the elements of the tax, a comprehensive analysis of the definition of " tax" and its relationship with other related concepts, describes the basic features and functions of the tax structure in the content of basic and additional elements of tax problems found their legally established and the ways to solve these problems , they made specific suggestions and recommendations for improving the legal regulation of tax items in Ukraine .

Keywords: tax, tax payer , tax rate, the object of taxation , tax time , tax deadline , tax breaks

